Gat in de markt

Broer en zus runnen vijftig jaar oude rumfabriek

Altijd lekker weertje hier, maar hoe is het gesteld met het ondernemersklimaat op het eiland? Hebben ze de wind in de rug of waaien ze om? Amigoe vraagt het de ondernemers.

door **Leanne van Spronsen**

In de bijna vijftig jaar dat Palmera rum maakt, is er achter de voordeur niets veranderd. Broer en zus Ethan en Suzy Wong vertellen over hun unieke rumfabriek.

Foto: Leanne van Spronsen

Vlnr Ethan Wong, Suzy Wong en de productiemanager.

Wat is Palmera Quality Products?
"We mengen hier onze eigen rum met een unieke smaak. Hoewel rum ons belangrijkste product is en iedereen op Aruba onze Palmera Rum kent, maken we ook wodka, gin en diverse soorten likeur. Ook bottelen we bijvoorbeeld whisky en tequila. Dit krijgen we in vaten binnen en hier vullen we dan de flessen. We verkopen niet aan individuen, maar als groothandel aan hotels en supermarkten. Onze afzetmarkt is momenteel vooral lokaal."

Waar kwam het idee voor deze onderneming vandaan?
"Onze vader begon bijna vijftig jaar geleden samen met de familie Eman dit bedrijf op de mainstreet, naast La Linda. Waarschijnlijk waren het gewoon twee mannen die graag wat dronken en dachten: waarom proberen we niet zelf iets te brouwen? Helaas weten we het precieze verhaal achter het ontstaan niet en daar kunnen we ook niet meer achter komen nu onze vader overleden is. De eerste rum werd vooral verkocht aan vrienden, familie en buurtbewoners. Na tien jaar verhuisde het bedrijf naar deze locatie en zijn we gaan distribueren. De naam van het bedrijf, Palmera, komt van de vele palmbomen die op Aruba groeien."

Wat maakt Palmera Quality Products uniek?
"Sinds het bedrijf gestart is, is er hier letterlijk niets veranderd. De inrichting is nog precies hetzelfde als veertig jaar geleden. Ook gebeurt hier bijna alles met de hand. Het wassen van de flessen, het vullen van de flessen, de doppen op de flessen draaien en het labelen. Behalve het maken van de drank zelf, dat gaat met een mixer. Dit maakt ons bedrijf wel uniek ten opzichte van concurrenten. We zijn echt een familiebedrijf. Veel van ons personeel werkt hier al zo lang als we ons kunnen herinneren. Veertig jaar, dertig jaar, twintig jaar. Het is hard werken, omdat alles met de hand gaat. Maar de sfeer en het contact onderling is geweldig. Het personeel heeft passie voor de zaak. They love it, so we love it!"

Wat vergeet je nooit meer?
Suzy: "Toen ik tien, misschien elf jaar oud was, kwam ik hier vaak. Dan hielp ik de vrouwen die hier werkten met het wassen van de flessen in grote kuipen. Daarna ging ik studeren, trouwde ik, had een baan bij een bank en kreeg kinderen. Toen ik hier een aantal jaar geleden voor het eerst sinds mijn kindertijd weer binnenstapte, stond ik met mijn mond open te kijken. Alles zag er nog hetzelfde uit, zelfs met hetzelfde personeel. Al waren die wel wat ouder geworden natuurlijk. Dat was op zich fantastisch. Maar aan de andere kant wordt het nu wel tijd om alles te moderniseren."
Hoe vind jij het ondernemersklimaat op het eiland?
"We hebben grote concurrenten hier, die soms goedkoper kunnen invoeren dan wij lokaal kunnen produceren. We onderhouden intensief contact met onze klanten. Het is heel belangrijk dat er op tijd geleverd wordt aan de afnemers. En we moeten een grote voorraad hebben. Je wilt niet tegen een klant zeggen: Sorry, we hebben geen rum meer.
Elke twee jaar gaan de accijnzen omhoog en moeten we dat dus doorberekenen in onze producten. We moeten bijna alle benodigdheden, van flessen tot dozen, invoeren. Als er dan alweer een nieuwe verhoging is op het invoeren van een of ander product, dan heeft dat meteen zijn weerslag op de prijs."

Waar wil je volgend jaar staan?
"We hebben een grote renovatie van het pand op de planning staan. Het wordt een lastige klus, omdat de fabriek tijdens de verbouwing gewoon door moet kunnen draaien. Het is tijd om te moderniseren, vinden we. Het is de bedoeling dat we hier dan ook publiek kunnen ontvangen, zodat ze een glimp op kunnen vangen van het hele productieproces. Stap voor stap willen we gaan automatiseren, al is dat meer een plan voor over vijf of tien jaar.
Volgend jaar december bestaat het bedrijf vijftig jaar. We willen nog niet alles verklappen over hoe we dat gaan vieren, maar in elk geval brengen we een limited edition spicy rum uit."

Bedrijfsgegevens

Naam bedrijf:	**Palmera Quality Products**
Opgericht in:	**1965**
Eigenaar:	**Ethan en Suzy Wong**
Personeel:	**15**
Locatie:	**L.G.SmithBoulevard140, Oranjestad**
Openingstijden:	**Maandag t/m vrijdag 8:00 -12:00 en 13:00 - 17:00 uur. Zaterdag 9:00 - 13.00**